

ศึกษาเฉพาะกรณีอิทธิพลของนายอำเภอ ๔ อำเภอ

ไม่ว่าจะไกลกว่าถึงอิทธิพลของนายอำเภออย่างละเอียด กล่าวคือต้องการทราบว่า นายอำเภอสามารถจูงใจหรือทำให้บุคคลอื่นปฏิบัติตามที่นายอำเภอต้องการได้หรือไม่ โดยการ ศึกษาถึง "วิธีการใช้ปัจจัยในตำแหน่ง ๆ ของนายอำเภอ เพื่อให้มีอิทธิพลเหนือคนอื่น" ซึ่งผู้ เขียนจะได้วิเคราะห์พฤติกรรมของนายอำเภอแต่ละอำเภอเป็นเรื่อง ๆ ไปตามลำดับด้วยการ สัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้อง และใช้การสังเกตการณ์ประกอบ

สำหรับอำเภอที่ผู้เขียนจะศึกษา คือ

๑. อำเภอ ก. เป็นอำเภอที่มีเทศบาลเมืองอยู่ในเขตอำเภอ และอำเภอนั้น เป็นที่ตั้งของศาลากลางจังหวัดด้วย

๒. อำเภอ ข. เป็นอำเภอที่มีเทศบาลตำบลอยู่ในเขตอำเภอ

๓. อำเภอ ค. เป็นอำเภอที่มีสุขาภิบาลอยู่ในเขตอำเภอ

๔. อำเภอ ง. เป็นอำเภอที่อยู่ในเขตแทรกซึมของผู้ออกการร้ายคอมมิวนิสต์

ส่วนพฤติกรรมของนายอำเภอที่ผู้เขียนจะนำมาวิเคราะห์นั้นจะเป็นพฤติกรรมในเรื่อง ที่เกี่ยวกับการที่นายอำเภอต้องปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลหรือนโยบายของกระทรวงทบวงกรม ต่าง ๆ รวมทั้งเป็นเรื่องที่นายอำเภอจำเป็นต้องกระทำ เพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติ หน้าที่ โดยถ้าหากนายอำเภอจะใช้อำนาจหน้าที่ที่มีอยู่ตามกฎหมายแต่เพียงอย่างเดียว นายอำเภอ จะไม่สามารถกระทำการดังกล่าวได้หรือไม่เต็มที่ ทั้งนี้ผู้เขียนจะไกล่เกลี่ยต่อไป

อำเภอ ก.

ข้อมูลของอำเภอ

อำเภอ ก. มีพื้นที่ ๗๓๓.๓๓๘ ตารางกิโลเมตร ประชากรทั้งสิ้น ๒๕๐,๑๕๖ คน เป็นชาย ๑๓๘,๕๐๗ คน หญิง ๑๑๑,๖๔๙ คน แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๗ ตำบล ๒๑๒ หมู่บ้าน มีหน่วยการปกครองท้องถิ่นในเขตอำเภอ คือ เทศบาลเมือง ๑ แห่ง สุขาภิบาล ๒ แห่ง

ภูมิหลังของนายอำเภอ ก.

นายอำเภอ ก. เป็นคนหนุ่มอายุประมาณ ๕๐ ปี เกิดที่อำเภอ ก. ฐานะทางบ้านร่ำรวยมาก มารดาของนายอำเภอ เป็นเจ้าของที่ดินและร้านค้าในย่านกลางเมือง นายอำเภอ ก. เป็นบุตรคนสุดท้าย พี่ชายของนายอำเภอ เป็นนายแพทย์ผู้อำนวยการโรงพยาบาลของจังหวัด พี่เชยเป็นนายแพทย์ใหญ่ของจังหวัด พี่สาวเป็นเภสัชกรของโรงพยาบาลประจำจังหวัด นายอำเภอ ก. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการปกครองจากมหาวิทยาลัยมีชื่อ และสำเร็จปริญญาโททางด้านการบริหารจากต่างประเทศ นายอำเภอ ก. เคยรับราชการในกรมการปกครอง และเคยเป็นปลัดอำเภอ ประจำจังหวัด ผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่นในจังหวัด ก. เคยเป็นนายอำเภอในจังหวัดชายแดน และเป็น Sensitive Area มาแล้ว ผลงานดีเด่นคืองานปราบปรามผู้ก่อการร้ายคอมมิวนิสต์ อุปนิสัยเป็นคนเปิดเผย พูดตรงไปตรงมา มีเพื่อนฝูงมาก มีภรรยาและบุตร ๓ คน ภรรยาทำงานอยู่ที่กรุงเทพมหานคร ตามปกตินายอำเภอ ก. จึงอยู่คนเดียวกับคนรับใช้ที่บ้านพัก

ต่อไปนี้ผู้เขียนจะกล่าวถึงการไขปริศนาคำถามต่างๆ ของนายอำเภอ ก. ในการแสวงหาสิ่งที่นายอำเภอต้องการเป็นเรื่อง ๆ ซึ่งพอจะมองเห็นได้เกินขีดจำกัดนี้

กรมการปกครอง, บันทึกนักปกครอง ประจำปี ๒๕๒๑ (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๒๐)

เรื่องที่ ๑ นายอำเภอ ก. ท้องการที่จะให้ สวต. อำเภอ ก. และตำรวจในอำเภอ ก. เคารพเชื่อฟังนายอำเภอ ก. ในฐานะที่นายอำเภอ ก. เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของอำเภอ เพราะในอำเภอทั่ว ๆ ไป สวต. มักจะไม่เคารพนายอำเภอ และไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายอำเภอในฐานะผู้บังคับบัญชา ทั้ง ๆ ที่ตาม พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน สวต. ในฐานะเป็นหัวหน้าส่วนราชการหนึ่งของอำเภอจะต้องอยู่ใต้อำนาจบังคับบัญชาของนายอำเภอ ในอำเภอ ก. ก็เช่นเดียวกัน เมื่อนายอำเภอ ก. ย้ายมาใหม่ ๆ สวต. และตำรวจใ้บังคับบัญชาไม่ค่อยเห็นความสำคัญของนายอำเภอมากนัก และไม่ค่อยจะเชื่อฟังนายอำเภอ นายอำเภอจึงหาวิธีที่จะทำให้ สวต. และตำรวจเคารพเชื่อฟังนายอำเภอด้วยการที่สนิทกับนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ที่เป็นผู้บังคับบัญชาของ สวต. กล่าวคือ นายอำเภอ ก. เคยเป็นนักเรียนรัฐศาสตร์รุ่นเดียวกับผู้กำกับการฝ่ายกำลังพลของกองบัญชาการตำรวจภูธร..... นายอำเภอ ก. ก็ไปหา ผกก. ฝ่ายกำลังพล และไปเที่ยวเตร่ด้วยกันอยู่เสมอ จนทำให้ สวต. อำเภอ ก. และตำรวจใ้บังคับบัญชาของ สวต. รู้และมีความเกรงใจนายอำเภอมากขึ้น เพราะ ผกก. ฝ่ายกำลังพลมีอำนาจมากในการแต่งตั้งและขอบำเหน็จความชอบให้แก่ตำรวจทั้งหมดในกองบัญชาการ ดังนั้น สวต. จึงหันมาเอาใจนายอำเภอ เพราะเกรงว่าตนเองจะถูกย้ายก็ได้ เพราะ ผกก. ฝ่ายกำลังพลกับนายอำเภอสนิทกันมาก นายอำเภออาจกระซิบบอก ผกก. ฝ่ายกำลังพลให้เสนอย้ายตนเองออกไปจากอำเภอ ก. ซึ่ง สวต. ไม่อยากย้ายเพราะเป็นอำเภอที่ใหญ่ และอุดมสมบูรณ์ แสดงว่านายอำเภอ ก. ใช้ปัจจัยในตำแหน่งเข้าถึงข้อมูลช่วยสร้างอิทธิพลด้วยการคบกับผู้ที่อิทธิพลคือ สวต. ทำให้ สวต. เกรงนายอำเภอ นอกจากนี้นายอำเภอ ก. ยังเป็นคนเกิดที่อำเภอ ก. ฐานะทางบ้านของนายอำเภอ ก. ร่ำรวยมาก พี่ชายและพี่เขยของนายอำเภอ ก. เป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาลประจำจังหวัด และนายแพทย์ใหญ่ ประกอบกับนายอำเภอ ก. มีญาติและเพื่อนฝูงมาก การเป็นศัตรูกับนายอำเภอ ก. อาจทำให้ สวต. อยู่ไม่ได้ เพราะนายอำเภอ ก. เป็นเจ้าของท้องที่และร่ำรวย ดังนั้น สวต. จึงเคารพนายอำเภอ ก. ในฐานะที่นายอำเภอ ก. เป็นผู้บังคับ

บัญชาของ สวต.^๑ ซึ่งน่าจะเป็นเครื่องชี้ว่า นายอำเภอ ก.สามารถทำให้ สวต.เคารพเชื่อฟัง
ได้ เพราะนายอำเภอ ก.มีปัจจัยในทางความชอบธรรม ปัจจัยในทางสถานภาพ (status)
และปัจจัยในทางความมั่งคั่ง (wealth) นั้นเอง

เรื่องที่ ๒ นายอำเภอ ก.ต้องการให้จังหวัดเสนอเรื่องของอำเภอ ก.ไปยัง
กระทรวงมหาดไทยหรือต้องการให้จังหวัดอนุมัติเรื่องไปอำเภอโดยด่วน นายอำเภอ ก.สามารถ
ทำได้ โดยใช้ความชอบธรรมในอีกที เพราะเจ้าหน้าที่ผู้เสนอเรื่องล้วนแต่เคยเป็นลูกน้องของ
นายอำเภอ ก. เมื่อครั้งนายอำเภอ ก.ดำรงตำแหน่งเป็นเจ้าจังหวัด และผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่น
นายอำเภอ ก.จึงสามารถสั่งเจ้าหน้าที่ให้รีบเสนอเรื่องโดยเร็ว และข้าราชการเหล่านั้นก็ยัง
เคารพนับถือนายอำเภออยู่ เพราะนายอำเภอ ก.จะช่วยเหลือลูกน้องเสมอเมื่อตอนเป็นเจ้า
จังหวัด และผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่น กล่าวก็ว่าลูกน้องคนใดเจ็บป่วยต้องเข้าโรงพยาบาล นาย
อำเภอ เมื่อครั้งเป็นเจ้าจังหวัดก็จะช่วยฝากฝังคนป่วยกับพี่ชายของนายอำเภอ ก.ที่เป็นผู้อำนวยการ
การโรงพยาบาล และพี่สาวของนายอำเภอซึ่งเป็นเภสัชกรอยู่ในโรงพยาบาลเดียวกัน ทำให้ผู้ป่วย
ได้รับความสะดวกจาก บางครั้งนายอำเภอ ก.จะใช้ปัจจัยในทางความมั่งคั่ง โดยนำลูกน้อง
ในแผนกทั้งหมดไปกินข้าวกลางวัน โดยนายอำเภอ เป็นผู้เลี้ยงดู ความดีของนายอำเภอถึงกล่าว
ยังคงฝังอยู่ในความทรงจำของลูกน้องบนศาลากลางจังหวัด ทั้งนี้บุคคลเหล่านี้จึงรีบทำเรื่อง
ของอำเภอ ก.ก่อนอำเภออื่น ๆ เมื่อเรื่องเสนอไปถึงปลัดจังหวัด ปลัดจังหวัดก็เชื่อถือนาย
อำเภออยู่แล้ว เพราะปลัดจังหวัดเป็นนักเรียนรุ่นพี่ของนายอำเภอ ก.มีความสนิทสนมกับนาย
อำเภอ ก.เป็นพิเศษ ดังนั้นปลัดจังหวัดจึงเสนอหรืออนุมัติโดยด่วน จึงเท่ากับนายอำเภอ ก.ใช้
สถานภาพทางสังคมช่วย และถ้าเรื่องใดไปถึงผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ ก.ก็จะได้

^๑ สัมภาษณ์นายอำเภอ ก., ๑๑ ธันวาคม ๒๕๒๐

สัมภาษณ์นายกสมาคม. ๒๒ ธันวาคม ๒๕๒๐

สัมภาษณ์ปลัดอำเภออาวุโส, ๘ มกราคม ๒๕๒๑

สัมภาษณ์ผู้จัดการธนาคารในเขตเทศบาล, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๒๐

เปรียบเทียบกัน เพราะผู้ว่าราชการจังหวัดเคยเป็นปลัดจังหวัด สมัยที่นายอำเภอ ก. เป็นเจ้าจังหวัด และผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่น เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดเชื่อถือเช่นนี้ ผู้ว่าราชการจังหวัดก็จะอนุมัติ หรือเสนอเรื่องไปยังส่วนกลางให้นายอำเภอ ก. โดยด่วน เท่ากับนายอำเภอ ก. ได้ใช้ความรู้ ความสามารถในอดีตทำให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเชื่อถือนั่นเอง

เรื่องที่ ๓ นายอำเภอ ก. ต้องการจะให้ข้าราชการ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และพ่อค้าใน อำเภอบริจาคเงินเพื่อทอดกฐินของอำเภอให้มาก ๆ นายอำเภอใช้ความชอบธรรม ทั้งกรรมการ ทอดกฐินจากบุคคลทุกฝ่ายทั้งข้าราชการ สมาชิกสภาจังหวัดสังกัดอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน พ่อค้า กบคตที่สำคัญ และเชิญกรรมการมาประชุม ในที่ประชุมนายอำเภอได้แจ้งให้ที่ประชุมให้ความร่วมมือช่วยกันบริจาคเงินทำบุญ นายอำเภอได้ให้มีปัจจัยในกานความมั่งคั่ง โดยนายอำเภอเป็นต้นแรก ที่ออกเงินส่วนตัวทำบุญ เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท เป็นผลให้หัวหน้าส่วนราชการอำเภอรออกเงินคน ละ ๒๐๐ บาท กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คนละ ๑๐๐ บาท สมาชิกสภาจังหวัดขอออกคนละ ๑,๐๐๐ บาท พ่อค้าคหบดีที่เป็นกรรมการช่วยกันออกเงินคนละ ๑,๐๐๐ บาท บางคนก็ออกเงินมากกว่านาย อำเภอ เป็นผลให้นายอำเภอได้เงินในงานกฐินของอำเภอจากกรรมการรวมทั้งสิ้น ๘๐,๐๐๐ บาท โดยใช้เวลาในการประชุมกรรมการเพียงครั้งเดียว การแต่งตั้งกรรมการนายอำเภอใช้ปัจจัยใน การเข้าถึงข้อมูลโดยนายอำเภอทำการเลือกเองโดยเฉพาะกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และพ่อค้าใน อำเภอ นายอำเภอรู้ว่าบุคคลใดชอบเสียสละเพื่อส่วนรวม ก็ตั้งบุคคลนั้นเป็นกรรมการ ทำให้นาย อำเภอได้รับความสำเร็จจากการเชิญชวนให้ร่วมทำบุญ การที่นายอำเภอรู้จักภูมิหลังของพ่อค้าดี เพราะนายอำเภอเป็นคนเกิดที่อำเภอนี้ ฐานะทางบ้านของนายอำเภอร่ำรวย นายอำเภอมีเพื่อน ในอำเภอนี้มาก ไม่ว่าจะเป็พ่อค้า ข้าราชการ ร้านค้าในกลางเมืองที่ใหญ่โตหลายร้านเป็นร้าน ของมารดาของนายอำเภอ ก. ที่ให้พ่อค้าเขาทำการค้า ทั้งนี้พ่อค้าหลายคนที่มีกิจการค้าใหญ่

สัมภาษณ์ปลัดอำเภออาวุโส, ๘ มกราคม ๒๕๒๖

สัมภาษณ์สมาชิกสภาจังหวัดสังกัดอำเภอ ก., ๑๔ มกราคม ๒๕๒๖

สัมภาษณ์เสมียนตราอำเภอ ก., ๒๕ ธันวาคม ๒๕๒๐

โท จึงเกรงใจนายอำเภอ ก. มาก

เรื่องที่ ๔ นายอำเภอ ก. ต้องการเอานักเรียนโรงเรียนตำรวจภูธรในอำเภอมาช่วยพัฒนาท้องถิ่น เพราะจะได้กำลังแรงงานมาก และแข็งแรง นายอำเภอได้เข้าไปคลุกคลีกับผู้บังคับบัญชาของโรงเรียนตำรวจ โดยใช้ปัจจัยในสถานภาพทางสังคม คือ นายอำเภอมีเพื่อนเป็นรองผู้กำกับโรงเรียน เพื่อนของนายอำเภอผู้นี้ นายอำเภอรู้จักมานานแล้วตั้งแต่สมัยนายอำเภอ เป็นปลัดอำเภอในอำเภอแห่งหนึ่ง สมัยนั้นรองผู้กำกับโรงเรียนเป็นผู้บังคับหมวดอยู่ที่อำเภอ นั้น นายอำเภอ ก. ก็คบกับรองผู้กำกับมาตั้งแต่สมัยนั้น และไปมาหาสู่กันอยู่เสมอ ภรรยาของรองผู้กำกับผู้นี้เป็นครูโรงเรียนองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายอำเภอ ก. เคยใช้ปัจจัยในตำแหน่งนายอำเภอช่วยให้อ้ายนางอยู่ในอำเภอ ก. เมื่อ นายอำเภอ ก. ไปเยี่ยมเยี่ยม เพื่อนของนายอำเภอ บ่อย ๆ ทำให้ นายอำเภอ ก. ใจรู้จักกับผู้กำกับของโรงเรียน โดยการแนะนำของเพื่อนนายอำเภอ ประกอบกับ นายอำเภอ ก. ได้รับเชิญไปบรรยายในโรงเรียนตำรวจภูธรด้วย นอกจากนี้ นายอำเภอ ก. ก็ใช้ปัจจัยในตำแหน่งความมั่งคั่งของรองผู้กำกับโรงเรียนไปเที่ยว ไปรับประทานอาหารด้วยกันหลายครั้ง ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างนายอำเภอ ก. กับผู้กำกับแน่นแฟ้นยิ่งขึ้น เมื่อถึงจังหวะที่เหมาะสม นายอำเภอ ก. ก็ชวนนักเรียนพลตำรวจไปช่วยพัฒนาท้องถิ่นได้ โดยผู้กำกับโรงเรียนอนุญาตให้ด้วยความเต็มใจ เพราะเกรงใจนายอำเภอ และรู้ว่านายอำเภอ เป็นเพื่อนสนิทกับรองผู้กำกับ

เรื่องที่ ๕ นายอำเภอ ก. ต้องการกำลังทหารมาช่วยพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้ได้ผลงานมาก ๆ นายอำเภอ จึงใช้ปัจจัยด้านการเข้าถึงข้อมูลศึกษาว่าผู้ที่อำเภอจ้างสั่งทหารให้ไปช่วยพัฒนาคือผู้บัญชาการมณฑลทหารบกคือใคร หลังจากทราบตัวผู้อำเภอจ้างสั่งทหารแล้ว นายอำเภอ

^๑ สัมภาษณ์กำนันคนหนึ่งที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการ เมื่อ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๒๐

สัมภาษณ์กรรมการมูลนิธิแห่งหนึ่ง, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๒๐

^๒ สัมภาษณ์นายอำเภอ ก., ๑๑ ธันวาคม ๒๕๒๐

ก. โค้ชกีฬาภูมิจังหวัดของผู้บัญชาการมณฑลทหารบก แล้วทราบว่าเป็นเพื่อนสนิทกับพี่ชายของนาย
อำเภอดิ่ง เป็นผู้อำนวยการโรงพยาบาลทหารแห่งหนึ่ง นายอำเภอ ก. จึงใช้ปัจจัยในค่านสถานี
ภาพทางสังคม ขอให้พี่ชายของนายอำเภอแนะนำมา พี่ชายของนายอำเภอ ก. ได้พานายอำเภอ
ก. ไปแนะนำให้รู้จักกับผู้บัญชาการมณฑลทหารบก ต่อจากนั้น นายอำเภอ ก. ก็ใช้ปัจจัยค่าน
ความมั่งคั่งชวนผู้บัญชาการมณฑลทหารบก ไปเที่ยวและไปเขียนเขียนอนุสัญญา จนกระทั่ง นาย
อำเภอ ก. มีความสนิทสนมกับผู้บัญชาการมณฑลทหารบก และเมื่อนายอำเภอ ก. ขอทหารใน
มณฑลทหารบกของผู้บัญชาการมณฑลทหารบกไปช่วยพัฒนาท้องถิ่น ผู้บัญชาการมณฑลทหารบกก็อนุญาต
ถวายความเกื้อหนุน

เรื่องที่ ๒ นายอำเภอต้องการให้คนงานเทศบาลชยันและเอาใจใส่ในงานมากกว่า
ปกติ นายอำเภอซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นเทศมนตรีผู้ตรวจการชั่วคราวได้ใช้ปัจจัยในค่านความ
มั่งคั่งยอมเสียสละร่วมกับนายกเทศมนตรี ไม่รับเงินค่าตอบแทนตำแหน่ง เทศมนตรี เคื่อนหนึ่งหลาย
พันบาท แคนำเงินดังกล่าวสร้างความชอบธรรมด้วยการบำรุงขวัญคนงานเทศบาลโดยการให้
รางวัลแก่ผู้ที่ทำงานดี ชยันขันแข็งทุกเดือน ส่วนเสียผ้า เครื่องนุ่งห่ม นายอำเภอ ก. ในฐานะ
เทศมนตรีได้นำเงินที่เสียสละไม่รับค่าตอบแทนซื้อเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม แจกแก่คนงานเทศบาล
ทำให้คนงานเหล่านั้นพอใจมาก เพราะปรากฏว่าไม่เคยได้รับรางวัลและเสื้อผ้าจากผู้บังคับบัญชา
คนก่อน ๆ เลย ทำให้คนงานชยันเพื่อแข่งขันกันรับรางวัลจากนายอำเภอ

เรื่องที่ ๓ นายอำเภอต้องการเงินเพื่อส่งให้จังหวัดค่าเนิการซื้ออาวุธปืนมอบให้
แก่ไทยมาหาสาป้องกันตนเอง (ทสป.) นายอำเภอใช้วิธีขอเงินบริจาคจากร้านค้าใน
แปรรูปซึ่งมีอยู่ในอำเภอ ก. จำนวน ๒๐ ร้าน โดยนายอำเภอ ก. ต้องการจะได้เงินร้านละ
๓,๐๐๐ บาท การที่จะให้พ่อค้าในแต่ละร้านบริจาคเงินเป็นจำนวนมากเช่นนี้ นายอำเภอต้องใช้

๑ สัมภาษณ์นายอำเภอ ก., ๑๑ ธันวาคม ๒๕๒๐

๒ สัมภาษณ์นายกเทศมนตรีเทศบาล ก., ๑๕ ธันวาคม ๒๕๒๐

วิธีการที่จะให้พ่อค้าไม้เกรงใจ และให้ความร่วมมือตามที่นายอำเภอขอร้อง กล่าวคือนายอำเภอ
 ได้ใช้ปัจจัยในตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายและความชอบธรรม เรียกป่าไม้อำเภอมาปรึกษาและ
 ให้ป่าไม้อำเภอเรียกพ่อค้าโรงไม้มาประชุมทั้งหมด นายอำเภอ เป็นผู้ชี้แจงขอความร่วมมือและ
 ให้ป่าไม้อำเภอพูดชักจูงอีกทีหนึ่ง เนื่องจากนายอำเภอรูจักกับพ่อค้าไม้หลายคนมาก่อน เพราะ
 นายอำเภอเกิดที่อำเภอนี้ ทำให้นายอำเภอใช้ปัจจัยตามสถานภาพทางสังคมได้ ประกอบกับป่า
 ไม้อำเภอดำรงตำแหน่งอยู่ในอำเภอนี้มานานถึง ๒๐ ปี บรรดาพ่อค้าโรงไม้ทั้งหลายมีความเกรง
 ใจมาก เพราะมีอำนาจควบคุมโรงไม้อยู่แล้ว จึงเท่ากับนายอำเภอใช้ปัจจัยตามการเข้าถึงข้อมูล
 ช่วย นอกจากนี้นายอำเภอ ก. ได้ใช้ปัจจัยตามคุณลักษณะช่วย เพราะเป็นผู้มีชื่อเสียงในด้านการ
 ปรามปรามผู้ลักลอบค้าไม้เถื่อนอยู่แล้ว เพราะเคยออกไปจับไม้เถื่อนเมื่อครั้งเป็นนายอำเภออีก
 อำเภอหนึ่งในจังหวัดนี้หลายครั้ง ทั้งนี้พ่อค้าโรงไม้ทั้ง ๒๐ โรงจึงยินยอมบริจาคเงินให้แก่อำเภอ
 โรงละ ๓,๐๐๐ บาท ตามที่นายอำเภอต้องการ

เรื่องที่ ๔ นายอำเภอต้องการขอรดเมล็ดไม้คั้นน้ำคั้นไปทอดกรู้นของอำเภอที่ตำบล
 แห่งหนึ่งซึ่งอยู่ห่างไกลจากอำเภอ นายอำเภอทราบถึงความวิหจริตเมล็ดที่นายอำเภอจะขอรดเมล็ด
 ไปใช้ เป็นบริษัทที่ขี้ขลาดมาก นายอำเภอจึงใช้ปัจจัยในตำแหน่งความชอบธรรมโดยการเรียกน้อง
 ชายของเจ้าของบริษัทเมล็ดมาพบ เพราะน้องชายเจ้าของบริษัทรู้จักนายอำเภอดีตั้งแต่ นาย
 อำเภอเป็นเจ้าจังหวัด เพื่อให้น้องชายเจ้าของบริษัทพบกับเจ้าของบริษัทเพื่อขอรดเมล็ดไปใช้งาน
 ดังกล่าว การที่นายอำเภอกล้าขอรดบริษัทเมล็ดก็เนื่องจากนายอำเภอใช้ปัจจัยตามสถานภาพ
 ทางสังคม เพราะเจ้าของบริษัทที่ว่านายอำเภอสนิทสนมกับชนส่งจังหวัดเป็นอย่างดี เพราะ
 ชนส่งจังหวัดเป็นนัก เรือนรุ่นน้องจากสถาบันเดียวกันกับนายอำเภอ และไปเที่ยวกับนายอำเภอ
 บ่อย ๆ นอกจากนี้กำนันคนหนึ่งซึ่งเป็นลูกน้องของนายอำเภอก็เป็นนายทหารตบแต่งอยู่ด้วย ทั้ง
 ชนส่งจังหวัดและนายทหารตบแต่งมีอำนาจให้ดูแลการเดินรถได้ ด้วยการใช้อำนาจตามการ

เข้าถึงข้อมูลของนายอำเภอเช่นนี้ เมื่อนายอำเภอขอร้อง เจ้าของบริษัทรถเมย์จึงไม่กล้าปฏิเสธ

เรื่องที่ ๙ นายอำเภอต้องการปรามปรามการลักลอบฆ่าเนื้อสัตว์ โดยไม่ได้รับอนุญาต เนื่องจากนายอำเภอเป็นประธานกรรมการสุขาภิบาลแห่งหนึ่งด้วย ในเขตสุขาภิบาลแห่งนี้มีการลักลอบฆ่าหมูเป็นจำนวนมาก เพื่อส่งเข้ามาขายในเขตเทศบาล นายอำเภอเคยเรียกบรรดาพ่อค้าหมูมาห้ามปรามแก้ไขโดยผล เพราะพ่อค้าหมูแบ่งผลประโยชน์ให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจท้องถิ่น ตำรวจจึงไม่กวักขันจับกุม นายอำเภอจึงใช้ปัจจัยค้ำหน้าหน้าที่ตามกฎหมาย และปัจจัยในด้านการยอมรับชม นิตยภัตสุขาภิบาลออกตรวจและจับกุมพ่อค้าที่ฆ่าหมูโดยไม่ได้รับอนุญาตด้วยตนเอง และส่งค่าเป็นคดีหลายราย ทำให้พ่อค้าหมูเกรงกลัวตัวนายอำเภอ และไม่กล้าลักลอบฆ่าอีก เพราะแตกก่อนนายอำเภอไม่เคยออกมาตรวจตราจับกุมการลักลอบฆ่าสัตว์ด้วยตนเอง พ่อค้าหมูจึงเกรงนายอำเภอที่เอาจริงกับพวกตน

เรื่องที่ ๑๐ อภินิหารที่เห็นได้ชัดเรื่องหนึ่งของนายอำเภอ ก. ก็คือการที่นายอำเภอ ก. ได้รับมอบหมายจากจังหวัดให้จัดสร้างประรำ รวม ๑๕ แห่ง บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด เพื่อให้ประชาชนอาศัยรับเสด็จสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช โดยไม่มีเงินงบประมาณให้ และมีเวลาสร้างเพียง ๗ วัน นายอำเภอได้ใช้อิทธิพลของนายอำเภอด้วยการใช้ปัจจัยค้ำหน้าหน้าที่ตามกฎหมาย และความชอบชมรม ขอให้กำนันผู้ใหญ่บ้านช่วยชักกันหมากมาไว้เพื่อทำเสา และขอความร่วมมือจากโรงงานทอกระสอบเพื่อขอยืมกระสอบที่เป็นผืนยาว ๆ มาทำหลังคา ส่วนแรงงานในการจัดทำนายอำเภอได้ขอคนงานจากเทศบาลและช่างของ รพช. รวมทั้งภารโรง โรงเรียนต่าง ๆ มาช่วยทำ เพราะนายอำเภอใช้ปัจจัยค้ำหน้าการเข้าถึงข้อมูลจึงทราบว่าจะเอาสิ่งของจากที่ใด และจะใช้ใครบ้าง ปรากฏว่างานสำเร็จเรียบร้อยโดยไม่ต้องใช้งบประมาณแต่

๑ สัมภาษณ์กำนันคนหนึ่งเ็นอำเภอ ก., ๑๕ ธันวาคม ๒๕๒๐

๒ สัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านคนหนึ่งซึ่งเป็นกรรมการสุขาภิบาลโดยตำแหน่ง, ๒๓ มีนาคม ๒๕๒๑

อย่างไร

ตามที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด จึงอาจสรุปได้ว่านายอำเภอ ก. ได้ใช้ปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งเป็นทรัพยากรทางการเมือง (political resources) เพื่อให้ นายอำเภอมีอิทธิพลตามลำดับจากมากไปหาน้อย ทั้งนี้ การเข้าถึงข้อมูล ความมั่นคง อำนาจหน้าที่และความชอบธรรม บุคลิกภาพ และสถานภาพทางสังคม

อำเภอ ข.

ข้อมูลของอำเภอ

อำเภอ ข. มีพื้นที่ ๑,๖๓๕ ตารางกิโลเมตร มีประชากรทั้งสิ้น ๑๕๓,๒๐๗ คน เป็นชาย ๗๕,๑๓๕ คน หญิง ๗๘,๐๗๒ คน แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๑๖ ตำบล ๒๓๒ หมู่บ้าน มีหน่วยการปกครองท้องถิ่น คือ เทศบาลตำบล ๑ แห่ง สุขาภิบาล ๑ แห่ง

ภูมิหลังของนายอำเภอ ข.

นายอำเภอ ข. อายุ ๕๕ ปี เกิดที่จังหวัดอื่น ฐานะทางบ้านค่อนข้างร่ำรวย กล่าวคือมีที่ดินอยู่ในเขตชุมชนชนหลายไร่ ซึ่งมีมูลค่ามากมาย ภรรยาของนายอำเภอ ข. รับราชการ แก่ออยู่คนละจังหวัด มีบุตร ๑ คน นายอำเภอ ข. จึงมาอยู่คนเดียว และไปเยี่ยมภรรยาและบุตรที่กรุงเทพมหานคร เป็นครั้งคราว นายอำเภอ ข. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทางกฎหมาย จากมหาวิทยาลัยมีชื่อแห่งหนึ่ง เคยรับราชการมาทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคหลายตำแหน่ง เช่น ปลัดอำเภอ จาจังหวัด เคยเป็นนายอำเภอในเขต แทรกซึมของ ผกค. มาแล้ว อุปนิสัยเป็นคนสุขุมเยือกเย็น ละเอียดรอบคอบ มีปฏิภาณไหวพริบในการทำงานดีมาก งานส่วนใหญ่ สำเร็จลงด้วยความพอใจของทุกคน นายอำเภอจะมีความสามารถในการพูดเป็นพิเศษ กล่าว

^๑ สัมภาษณ์นายกเทศมนตรีเทศบาลเมือง ก., ๒๐ มีนาคม ๒๕๒๑

^๒ กรมการปกครอง, บันทึกนักปกครองประจำปี ๒๕๒๑ (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๒๐)

คือสามารถพูดจาโต้แย้งจิตใจให้ยุติทั้งเกิดความร่วมมือและคล้อยตามความคิดเห็นของนายอำเภอ
ข. เป็นอย่างนี้ นโยบายในการทำงานของนายอำเภอ ข. คือไม่รบกวนใคร เช่นเวลาไปราชการ
การทองที่ นายอำเภอ ข. จะนำอาหารไปรับประทานเองโดยไม่ต้องรบกวนกำนันผู้ใหญ่บ้าน

ต่อไปผู้เขียนจะกล่าวถึงการใช้ปัจจัยต่าง ๆ ของนายอำเภอ ข. เพื่อให้ได้สิ่งที่
นายอำเภอต้องการเป็นเรื่อง ๆ ไป สำหรับเรื่องที่ยกมาเป็นตัวอย่างมีลักษณะตามที่กำหนดไว้ใน
ตอนต้นของบทนี้แล้ว

เรื่องที่ ๑ นายอำเภอต้องการหาเงินมาใช้จ่ายในการเปิดศาลเคลื่อนที่ชั่วคราวของ
อำเภอ เพราะไม่มีงบประมาณของทางราชการดำเนินการ นายอำเภอ ข. จึงต้องใช้วิธีการหา
เงินมาใช้จ่ายในงานนี้เป็นค่าปรับปรุงห้องพิจารณาคดี ห้องพิพากษา ที่ทำการของพนักงานอัยการ
ค่าใช้จ่ายในการเปิดป้ายแจ้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเคลื่อนที่ทางมาเป็นประธานในที่นี้ ไม่
การหาเงินนายอำเภอได้ใช้ความชอบธรรมเชิญบุคคลที่ถือค่าในศาลเกรงใจมาชี้แจงขอความร่วมมือ
บุคคลดังกล่าว นายอำเภอใช้ปัจจัยในด้านการเข้าถึงข้อมูล ทำให้ทราบว่าใครบ้างเป็นผู้มี
อิทธิพลซึ่งได้แก่ผู้จัดการธนาคาร นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล ประธานสภาเทศบาล สมาชิก
สภาจังหวัด คณะเทศมนตรี สารวัตรสถานีตำรวจภูธรอำเภอ นายอำเภอได้ปรึกษากับบุคคลดังกล่าว
และตกลงกันว่าเพื่อให้ได้เงินเพียงพอกับค่าใช้จ่าย ซึ่งคาดว่าเงินประมาณ ๕๐,๐๐๐
บาท จะต้องดำเนินการสองวิธีคือ เรียกประชุมพ่อค้า คหบดีในตำบลซึ่งเป็นเจ้าของร้านค้า หรือ
โรงงานทั้งหมด แล้วให้นายอำเภอและบุคคลที่มีอิทธิพลต่อพ่อค้าผู้จากรองให้พ่อค้าช่วยบริจาค
เงิน ส่วนวิธีที่สองนายอำเภอและพ่อค้าที่มีอิทธิพลในตำบล ๓ - ๔ คน จะเดินทางไปกรุงเทพมหานคร
เพื่อขอเงินจากพ่อค้าที่รวบรวมมาคนหนึ่ง เพราะพ่อค้าคนนั้นเป็นคนที่ฐานะดีมีเงินอยู่ใน
อำเภอ ข.

วิธีที่ ๑ นายอำเภอใช้ปัจจัยในด้านความชอบธรรม โดยนายอำเภอออกหนังสือเชิญ
เจ้าของร้านค้าและโรงงานไปประชุมที่อำเภอ แล้วนายอำเภอชี้แจงขอรับรองในที่ประชุมให้ทุกคน
ให้ความร่วมมือในการบริจาค ต่อจากนั้นได้ใช้ปัจจัยด้านการเข้าถึงข้อมูลขอให้บุคคลที่พ่อค้าเกรง

อิทธิพลคือผู้จัดการธนาคาร นายเทศมนตรี พุทธิพงษ์ แล้วผู้จัดการธนาคารเสนอว่าตนเองขอ
ดอกเบี้ยในวงนี้เป็นเงิน ๒,๐๐๐ บาท แล้วขอให้ผู้ยื่นแจ้งว่าจะบริจาคได้เท่าใด ปรากฏ
ว่ามีผู้แจ้งขอบริจาคทุกคน ๆ ละ ๑๐๐ - ๑,๐๐๐ บาท นายอำเภอก็ให้ปลัดอำเภอทำรายการผู้
บริจาคไว้เพื่อเก็บเงินภายหลัง ปรากฏว่ารวมยอดบริจาคในวันนั้นได้เงินทั้งสิ้น ๕๐,๐๐๐ บาท
ต่อจากนั้นนายอำเภอได้ใช้ปัจจัยค่าความมั่งคั่งจัดเลี้ยงนำชาแก่ผู้ที่เข้าร่วมประชุมทั้งหมด

ส่วนวันที่ ๒ นายอำเภอได้เดินทางไปกรุงเทพมหานครพร้อมกับบุคคลที่รู้จักคุ้นเคยกับ
พ่อค้าคนหนึ่งซึ่งเคยมีหนี้สินอยู่กับนายอำเภอ ข. เพื่อไปขอเงินบริจาค นายอำเภอได้ใช้บุคคลิกภาพ
ในการพูดที่ประทับใจผู้ฟัง และทำให้ผู้ฟังกลอยตาม ทกลงบริจาคเงินให้แก่ทางราชการถึงสอง
แสนบาทเพื่อสร้างบ้านพักให้แก่ผู้พิพากษา

เรื่องที่ ๒ นายอำเภอต้องการให้ราษฎรมีโถงน้ำไว้ใช้ทุกหลังคาเรือน เนื่องจาก
อำเภอ ข. ประสบกับภาวะแห้งแล้งติดต่อกันมาเป็นเวลา ๓ - ๔ ปี นายอำเภอจึงหาทางกระตุ้น
ให้ราษฎรตามหมู่บ้านต่าง ๆ จัดทำโถงน้ำไว้ใช้ ด้วยการดำเนินการเป็นขั้น ๆ คือ ใช้ปัจจัยใน
บ้านอำเภอหาที่และความสะดวกบรรรม ประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งแจ้งถึงความจำเป็นที่จะต้อง
มีโถงน้ำสำหรับเก็บน้ำฝนไว้ดื่ม เพราะเมื่อถึงฤดูแล้งน้ำในบ่อน้ำ สระน้ำ จะแห้งหมด นอกจากนี้
การเก็บน้ำไว้ในโถงจะมีประโยชน์ทำให้ได้กินน้ำสะอาด ปราศจากโรค ต่อจากนั้นนายอำเภอ
ขอให้ผู้ใหญ่บ้านและกำนันหมู่บ้านทำเป็นตัวอย่างแก่ชาวบ้านด้วยการจัดซื้อโถงน้ำคนละอย่าง
น้อย ๑ โถง พร้อมกับขอให้กำนันผู้ใหญ่บ้านไปแนะนำลูกบ้าน หลังจากนั้นอีก ๑๕ วัน นายอำเภอ
ก็ใช้ปัจจัยค่าความชอบบรรรมออกไปเยี่ยมตามหมู่บ้านต่าง ๆ เพื่อไปตรวจสอบดูว่า กำนัน ผู้ใหญ่
บ้าน ทำตามที่นายอำเภอขอร้องหรือไม่รวมทั้งใช้ปัจจัยค่าการเข้าถึงข้อมูลด้วยการไปเยี่ยมโรงเรียน
เรียน และวัด ขอร้องให้ครูใหญ่และเจ้าอาวาสวัดหาแท่งคาน้ำ และโถงน้ำไว้ประจำโรงเรียน

สัมภาษณ์นายเทศมนตรีเทศบาลตำบล ข., ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๑
สัมภาษณ์สมาชิกสภาจังหวัดสังกัดอำเภอ ข., ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๑
สัมภาษณ์ผู้จัดการธนาคารอำเภอ ข., ๒๑ ธันวาคม ๒๕๒๐

และวัด และเป็นตัวอย่างแก่ราษฎร หลังจากนั้นเมื่อถึงวันประชุมประจำเดือน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน นายอำเภอ ข. ก็แจ้งคณะกรรมการออกไปตรวจสอบโอ่งน้ำตามหมู่บ้านต่าง ๆ ทั่วที่ประชุมทราบ ถ้าหมู่บ้านใดมีโอ่งน้ำเพิ่มขึ้นมากที่สุดในเดือนนั้น นายอำเภอ ก็ใช้ปัจจัยตามความมั่งคั่งถวายการมอบรางวัลให้ ถวายวิธีการเช่นนี้ ในแต่ละเดือนที่นายอำเภอออกไปตรวจ ปรากฏว่ามีโอ่งน้ำเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และนายอำเภอ ก็ให้รางวัลแก่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านที่มีโอ่งน้ำในหมู่บ้านมากที่สุดทุกเดือน จนในที่สุดก็ปรากฏว่าราษฎรมีโอ่งน้ำกันทุกหมู่บ้าน เมื่อถึงฤดูแล้งน้ำในหนองน้ำลำคลองแห้งหมด ราษฎรก็ยิ่งเห็นคุณค่าของโอ่งน้ำมากขึ้น เพราะถ้าไม่เก็บน้ำไว้ก็อาจจะไม่มีน้ำดื่มในหน้าแล้ง

เรื่องที่ ๓ นายอำเภอต้องการให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนครั้งที่แล้ว ทั้งใจและซื่อสัตย์ในการทำงาน นายอำเภอ ข. จะใช้ปัจจัยตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และความชอบธรรมประจักษ์ชอบแนวทางปฏิบัติและรายงานผลการปฏิบัติงานอยู่เสมอ เนื่องจากจากอำเภอ ข. เป็นอำเภอใหญ่ มีราษฎรแสนกว่าคน และมีหมู่บ้านจำนวนมากหลาย หน่วยเลือกตั้งจึงมีมากตามไปด้วย เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเลือกตั้งจึงเห็นเหนื่อยมาก เพื่อให้เจ้าหน้าที่ซื่อสัตย์ทำงาน นายอำเภอ ข. ได้ใช้ปัจจัยในทางความมั่งคั่งจ่ายเงินส่วนตัวเป็นรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ และนำเจ้าหน้าที่ไปเลี้ยงอาหารอยู่เสมอ ทำให้เจ้าหน้าที่ซื่อสัตย์ทำงานตามที่นายอำเภอต้องการ ^๒

เรื่องที่ ๔ นายอำเภอต้องการให้ข้าราชการเลิกการรบกวนกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เมื่อออกไปราชการท่องเที่ยวโดยนายอำเภอได้ใช้ปัจจัยในทางความชอบธรรม ทำคนเป็นตัวอย่างแก่ข้าราชการด้วยกันใช้ปัจจัยในทางความมั่งคั่ง กล่าวคือ เมื่อนายอำเภอจะออกไปหมู่บ้านใดตำบลใด นายอำเภอจะซื้ออาหารไปกินเอง และซื้อฝากข้าราชการที่ร่วมเดินทางไปด้วย ถ้าหากวันใด

^๑ สัมภาษณ์กำนันตำบลหนึ่ง, ๑ เมษายน ๒๕๒๖

สัมภาษณ์ปลัดอำเภอฝ่ายพัฒนาและส่งเสริมอาชีพอำเภอ ข., ๓ เมษายน ๒๕๒๖

สัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านในอำเภอ ข., ๑๔ มกราคม ๒๕๒๖

^๒ สัมภาษณ์ปลัดอำเภอ ข., ๑๓ มีนาคม ๒๕๒๖

นายอำเภอ ข.ไม่ได้อำนาจไป นายอำเภอก็จะมอบเงินให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นค่าอาหารที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้านเมื่อทาน การกระทำของนายอำเภอดังกล่าวทำให้ราชการอื่น ๆ ไม่กล้าเบียดเบียนประชาชน เมื่อไปราชการทั้งที่จึง เท่ากับนายอำเภอได้รับผลสำเร็จในสิ่งที่นายอำเภอต้องการ

เรื่องที่ ๕ นายอำเภอต้องการสร้างควมนิยมให้พ่อค้าในตลาดอำเภอข. เพื่อผลในการขอความร่วมมือในอนาคต นายอำเภอกระทำโดยการชวนปลัดอำเภอไปดูภาพยนตร์ในวันที่มีภาพยนตร์ดี ๆ มาฉายที่โรงภาพยนตร์ เพราะถ้าวันไหนภาพยนตร์ดีจะมีคนไปดูมากมาย นายอำเภอถือโอกาสนี้ไปจับจ่ายค่าการเข้าถึงข้อมูล คือรู้ว่าพ่อค้าในตลาดไม่ชอบคนที่ใช้อภิสิทธิ์จึงไปจับจ่ายค่าความมั่งคั่งซื้อตั๋วชมภาพยนตร์ให้คนส่วนใหญ่ เห็น และเกิดความนิยมในตัวนายอำเภอ ทั้ง ๆ ที่เจ้าของโรงภาพยนตร์ก็อยากจะทำนายอำเภอชมภาพยนตร์ฟรีอยู่แล้ว ด้วยการใช้ปฏิบัติของนายอำเภอดังกล่าว ทำให้พ่อค้าในตลาดเพิ่มความนิยมในตัวนายอำเภอมากขึ้น

เรื่องที่ ๖ นายอำเภอต้องการทำงานอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อป้องกันตนเองในกรณีที่ถูกฟ้องร้อง ในการนี้นายอำเภอได้ไปจับจ่ายในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายและความชอบธรรมประจวบเหมาะกับความเข้าใจในการทำงานอยู่เสมอ โดยเฉพาะงานเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อครั้งที่แล้ว นายอำเภอ ข. ถูกผู้สมัคร ส.ส. ส่อมทกผู้หนึ่งยื่นฟ้องศาลหาว่านายอำเภอรวมคณะช่วยเหลือผู้สมัครคนหนึ่งให้ได้รับเลือกตั้งเป็น ส.ส. ศาลได้เรียกเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งไปดู ในที่สุดศาลก็หายข้องใจเพราะเอกสารหลักฐานต่างๆ เรียบร้อยดี และทำตามขั้นตอนของกฎหมาย และระเบียบการทุกอย่าง ศาลจึงชี้แจงให้ผู้ยื่นฟ้องทราบถึงความถูกต้องของเอกสาร และความละเอียดรอบคอบของนายอำเภอ จนผู้ร้องเข้าใจ

^๑ สัมภาษณ์กำนันอำเภอ ข., ๑๗ ธันวาคม ๒๕๒๐

^๒ สัมภาษณ์ปลัดอำเภอ ข., ๓ เมษายน ๒๕๒๑

และลดน้อยลงนายอำเภอ นอกจากนี้ นายอำเภอยังใช้ปัจจัยความมั่งคั่ง นำเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานเลือกตั้งซึ่งปฏิบัติงานด้วยความเห็นแก่ประโยชน์ไปเลี้ยงดูเป็นครั้งคราว ทำให้เจ้าหน้าที่สนใจและขยันทำงาน ทำให้งานถูกต้องทุกขั้นตอน ในการอำนวยความสะดวกเลือกตั้ง นายอำเภอก็ต้องใช้ปัจจัยในตำแหน่งความสามารถเป็นอย่างมาก เพราะนายอำเภอเป็นผู้อำนวยความสะดวกเลือกตั้งในระดัมนายอำเภอ จึงต้องมีความสามารถที่จะคุมงานเลือกตั้งให้เรียบร้อย ผลจากการที่นายอำเภอ ข. ใช้ปัจจัยดังกล่าวได้ทำให้นายอำเภอสามารถป้องกันตนเองจากการถูกฟ้องร้องได้

เรื่องที่ ๗ เป็นเรื่องที่นายอำเภอ ข. ใช้อิทธิพลระงับข้อขัดแย้งระหว่างกำนันกับแพทย์ประจำตำบล กล่าวคือกำนันกับแพทย์ประจำตำบลไม่ถูกกันด้วยเรื่องส่วนตัว กำนันได้ทำหนังสือยื่นต่อนายอำเภอ ข. ขอให้สอบสวนแพทย์ประจำตำบล โดยกำนันกล่าวหาว่าแพทย์ประจำตำบลเรียกเงินจากราษฎร เป็นค่ารักษาป้องกันโรคระบาดสัตว์ให้แก่โค กระบือ โดยกำนันรู้ว่านายอำเภอ ข. ไม่ปลดแพทย์ประจำตำบลออกจากตำแหน่ง กำนันจะนำราษฎร ๔ - ๕ หมู่บ้านเดินขบวนมาอำเภอละโว้งและไปจังหวัด นายอำเภอ ข. ได้ใช้ปัจจัยอำเภอนำเจ้าหน้าที่ตามกัญญา และความชอบธรรมกึ่งกรรมการขึ้นสอบสวนเรื่องนี้ ผลการสอบสวนของคณะกรรมการก็ปรากฏว่าแพทย์ประจำตำบลเรียกเงินทองจากราษฎรจริง แต่มีใ้เอาไปใช้ส่วนตัว เพียงเอาเงินไปซื้ออาหารเลี้ยงดูหมู่บ้านที่ไปช่วยรักษา นายอำเภอจึงเสนอเรื่องไปให้จังหวัดพิจารณา ระหว่างนี้กำนันก็มาขู่เรื่อย ๆ ว่า ถ้าหากนายอำเภอไม่ลงโทษแพทย์ประจำตำบล ตนจะนำราษฎรหลายหมู่บ้านเดินขบวนไปจังหวัด จากการใช้ปัจจัยในตำแหน่งเข้าถึงข้อมูล ทำให้นายอำเภอทราบว่ามีบุคคลที่ทั้งกำนัน และแพทย์ประจำตำบล เคารพนับถือก็คือ เจ้าคณะตำบล นายอำเภอจึงใช้ปัจจัยในตำแหน่งความชอบธรรมไปขอร้องให้เจ้าคณะตำบล เรียกกำนันและแพทย์ประจำตำบลมาไกล่เกลี่ยให้คืนดีกันเสีย ผลปรากฏว่าเจ้าคณะตำบลได้เรียกกำนันและแพทย์ประจำตำบลไปไกล่เกลี่ย และขอร้องให้คืนดีกัน ซึ่งปรากฏว่าได้ผลตามที่กล่าวไว้

๑ สัมภาษณ์ปลัดอำเภอ ข., ๓ เมษายน ๒๕๒๑
๒ สัมภาษณ์ปลัดอำเภอ ข., ๓ เมษายน ๒๕๒๑

เรื่องที่ ๔ นายอำเภอใกล้เคียงกรณีกรรมการสุชาภิบาลทะเลาะกับกรรมการสุชาภิบาลในอำเภอ ข. ที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนจำนวน ๕ คน และกรรมการที่เป็นกำนันผู้ใหญ่บ้าน ทะเลาะกันด้วยเรื่องผลประโยชน์ ทำให้การดำเนินงานสุชาภิบาลนี้อุปสรรคอยู่เรื่อย นายอำเภอ ข. ได้ใช้ปัจจัยดำเนินการเข้าถึงข้อมูลสืบทราบว่าสาเหตุที่กรรมการสุชาภิบาลทะเลาะกันเนื่องจากแบ่งกันทำงานรับเหมานในเขตสุชาภิบาล นายอำเภอจึงใช้ปัจจัยในค่านความชอบธรรม และปัจจัยในค่านบุคลิกภาพ เรียกทั้งสองฝ่ายมาพบและชี้แจงข้อให้เลิกทะเลาะกัน และให้ทั้งสองฝ่ายได้ทำงานของสุชาภิบาลฝ่ายละครั้งมิให้เสียเปรียบกัน การใช้บุคลิกภาพของนายอำเภอถ่วงการผูกขาดที่ประทับใจ ทำให้กรรมการสุชาภิบาลเลิกทะเลาะกันและหันมาเอาใจใส่ในงานสุชาภิบาลมากขึ้น

เรื่องที่ ๕ นายอำเภอสามารถขอความช่วยเหลือจากนายกเทศมนตรีได้ กล่าวคือ เมื่ออำเภอมีงานอะไร นายอำเภอจะใช้ปัจจัยค่านอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและความชอบธรรม ขอความช่วยเหลือจากเทศบาล เช่น ขอยืมรถเทศบาลบรรทุกน้ำไปแจกราษฎรตามหมู่บ้านต่าง ๆ สำหรับปัจจัยในค่านการเข้าถึงข้อมูล นายอำเภอ ข. นำไปใช้อย่างใดนล กล่าวคือนายอำเภอ ข. จะแนะนำนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล ข. ให้ทำงานบางอย่างที่ถูกต้องใจประชาชน เนื่องจากนายอำเภอรู้ข่าวสารต่าง ๆ ก็มาก สำหรับ personality นายอำเภอ ข. ก็สามารถนำนาไม้เงินเป็นที่น่าเกรงขามของนายกเทศมนตรี นอกจากนี้เมื่อไปรับประทานอาหารหรือเที่ยวร่วมกันกับนายกเทศมนตรี นายอำเภอจะรับจ่ายเงินเลี้ยงนายกเทศมนตรี ซึ่งทำให้นายกเทศมนตรีเกิดความศรัทธาในตัวนายอำเภอ และเต็มใจให้ความช่วยเหลือนายอำเภอตามที่นายอำเภอต้องการ

เรื่องที่ ๑๐ นายอำเภอสามารถขายบัตรงานการกุศลที่จังหวัดหรือกรมส่งนาทุกปี

^๑ สัมภาษณ์ปลัดสุชาภิบาล, ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๑

^๒ สัมภาษณ์นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล ข., ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๑

ด้วยการใช้ปัจจัยในด้านการเข้าถึงข้อมูล กล่าวคือนายอำเภอรู้ว่าในอำเภอมีพ่อค้าคนใดบ้างที่
เคยช่วยเหลือมริจากเงินในในการกุศลเสมอ ๆ นายอำเภอก็ใช้ปัจจัยในตำแหน่งหน้าที่ตามกฎ
หมาย และความชอบธรรมของรองใหญ่กตัญญูกล่าวช่วยซื้อมิตร ในกรณีนี้นายอำเภอจะใช้ปัจจัย
ด้านความนั่งตั้งสัณสนุ่ด้วย กล่าวคือนายอำเภอซื้อมิตร เป็นคนแรกโดยจ่ายเงินส่วนตัวของ
นายอำเภอประกอบด้วยการใช้ปัจจัยด้านบุคลิกภาพนายอำเภอจะพูดจาซักจูงจนพอค่าให้ความ
ร่วมมือ ในด้านข้าราชการระดับหัวหน้าส่วนราชการในอำเภอก็เช่นเดียวกัน นายอำเภอใช้
ปัจจัยในตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายและความชอบธรรมจูงใจให้ข้าราชการดังกล่าวช่วยซื้อมิตร
และผลสำเร็จส่วนหนึ่งจากการขายมิตรก็คือ การที่นายอำเภอใช้ปัจจัยด้านความนั่งตั้งใช้เงินส่วน
ตัวซื้อมิตร ทำให้ข้าราชการอื่น ๆ นิยมในความสะดวกของนายอำเภอและเต็มใจเสียสละด้วย

พฤติกรรมของนายอำเภอ ข. ในเรื่องต่าง ๆ เท่าที่กล่าวมาแล้ว จึงอาจสรุปได้ว่า
นายอำเภอ ข. ใช้ปัจจัยในด้านต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้นายอำเภอ ข. ทำงานได้ไม่ว่าจะเป็นงาน
ที่ต้องปฏิบัติตามนโยบายรัฐบาล หรือเป็นงานที่นายอำเภอต้องปฏิบัติ เพื่อให้สถาบันนายอำเภอ
อยู่ในความเชื่อถือของราษฎร ปัจจัยที่นายอำเภอ ข. ใช้บ่อย ๆ ในเรื่องดังกล่าวก็คือ ปัจจัย
ในตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมาย ปัจจัยในด้านความชอบธรรม ปัจจัยในด้านการเข้าถึงข้อมูล
ปัจจัยที่นายอำเภอ ข. ใช้บ่อยครั้งรองลงมาก็คือ ปัจจัยด้านความนั่งตั้งและปัจจัยด้านบุคลิกภาพ
ปัจจัยด้านความสามารถในการพูดในแนวราษฎร ส่วนปัจจัยที่นายอำเภอ ข. ใช้บ่อยที่สุด ก็คือ
ปัจจัยในด้านสถานภาพทางสังคม

สัมภาษณ์รองประธานสภาเทศบาล, ๓๑ มีนาคม ๒๕๒๑

สัมภาษณ์ข้าราชการอำเภอ ข., ๒ เมษายน ๒๕๒๑

อำเภอ ก.ข้อมูลของอำเภอ

อำเภอ ก. มีพื้นที่ ๒,๕๑๘ ตารางกิโลเมตร มีประชากร ๒๑,๒๕๐ คน เป็นชาย ๓๑,๔๔๑ คน หญิง ๒๕,๘๕๕ คน แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๖ ตำบล ๒๑ หมู่บ้าน มีหน่วยการปกครองท้องถิ่น คือ สุขาภิบาล ๑ แห่ง

ภูมิหลังของนายอำเภอ ก.

นายอำเภอ ก. เป็นคนหนุ่มอายุ ๕๐ ปี สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีทางการปกครอง จากมหาวิทยาลัยที่ชื่อแห่งหนึ่ง แล้วเข้ารับราชการในกรมการพัฒนารัฐบาลในตำแหน่งพัฒนากร ต่อมาได้รับทุน เอ.ไอ.ซี. ไปศึกษาระดับปริญญาโททางการพัฒนารัฐบาลที่ต่างประเทศ เมื่อกลับมารับราชการในกรมการปกครองได้ระยะหนึ่ง ก็สอบคัดเลือกเป็นชั้นเอกของกรมการปกครองได้ จึงได้รับแต่งตั้งเป็นนายอำเภอ ก่อนมาเป็นนายอำเภอ ก. เคยเป็นนายอำเภอก่อนแล้ว ๒ อำเภอ นายอำเภอ ก. มีภรรยา รับราชการเป็นครูอยู่ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งตั้งอยู่ในตัวอำเภอนั้นเอง มีบุตร ๑ คน ยังเล็กอยู่ นายอำเภอ ก. เป็นนายอำเภอ นักพัฒนา หน้าที่ในงานพัฒนาท้องถิ่นมาก ชอบคลุกคลีกับประชาชน พูดจาเก่งเป็นที่ประทับใจของคนทั่วไป นายอำเภอ ก. เคยเป็นนายอำเภอในเขต แรกชิมของ ผกค. มาแล้ว นายอำเภอ ก. ไม่ใช่นักที่เกิดในอำเภอนี้

ต่อไปผู้เขียนจะได้กล่าวถึงพฤติกรรมของนายอำเภอ ก. เป็นเรื่อง ๆ ไป เรื่องที่ผู้เขียนยกมาพิจารณา เป็นเรื่องที่คุณเขียนคัดเลือกมาโดยใช้หลักเกณฑ์ตามที่ผู้เขียนระบุไว้ในตอนต้นของบทนี้แล้ว

กรมการปกครอง, บันทึกนักปกครองประจำปี ๒๕๒๑ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น, ๒๕๒๐)

เรื่องที่ ๑ นายอำเภอไชยสิทธิ์พิศควมคุมสั่งการ ส.ว.ญ. ได้ การที่นายอำเภอ
 จำเป็นต้องใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อให้สั่งงาน สวญ. ได้เป็นสิ่งจำเป็น เพราะหน้าที่ของนาย
 อำเภอคือการบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้แก่ราษฎร จำเป็นต้องใช้การช่วยเหลือ มิฉะนั้น นาย
 อำเภอจะขาดความเชื่อถือจากราษฎร เพราะไม่สามารถช่วยเหลือราษฎรจากภัยในด้านต่างๆ
 ไม่ว่าจะมาจากผู้ร้ายหรือตำรวจ แม้ก็ตามกฎหมาย สวญ. จะต้องขึ้นต่อนายอำเภอ แต่ในทาง
 ปฏิบัตินายอำเภอมักจะสั่งงานทางตำรวจไม่ค่อยได้ ซึ่งเป็นปัญหาที่อยู่ทั่วไป นายอำเภอ ค.
 ได้ใช้ปัจจัยในทางอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และความชอบธรรมสร้างบุญคุณให้เกิดขึ้นกับ สวญ.
 โดยการเสนอขอความเห็นจากความชอบให้แก่ สวญ. เป็นพิเศษ พร้อมกับใช้ปัจจัยในทางความ
 สามารถและบุคลิกภาพซึ่งนายอำเภอมีอยู่ไปขอความสามัคคีสนุนจากผู้บังคับบัญชาหน่วยเหนือ จน
 สวญ. ได้รับมา เห็นจากความชอบเป็นพิเศษ คือได้เงินเดือนสองขั้นในไม่แรกที่นายอำเภอ ค. ย้ายมา
 สวญ. จึงรู้สึกว่าเป็นหนี้บุญคุณของนายอำเภอ และรับใช้นายอำเภออย่างเต็มที่ทั้งในทาง
 ราชการและส่วนตัว ดังจะเห็นได้จากเมื่อนายอำเภอ ค. ออกไปเยี่ยมเยียนราษฎร และพัก
 แรมในท้องที่ สวญ. จะพาตำรวจไปอารักขานายอำเภอ เมื่อนายอำเภอ ค. ขอตำรวจมาสมัคร
 ให้นายอำเภอ สวญ. ก็ส่ง ส.ท.อ. เมื่อคืนมาสมัคร และอารักขานายอำเภอเป็นการประจำ

เรื่องที่ ๒ นายอำเภอสามารถทำให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทุกหมู่บ้านสนใจ และเอาใจ
 ใส่ในงานพัฒนาท้องถิ่น นายอำเภอ ค. จะใช้ปัจจัยในทางอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และปัจจัย
 ทางการความชอบธรรมขอรองให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้านทุกคนไปรับจูงราษฎรในปกครองทำการพัฒนาหมู่บ้าน
 เป็นประจำทุกเดือน โดยนายอำเภอใช้ปัจจัยตามบุคลิกภาพ และการพูดที่ประทับใจในที่
 ประชุมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เพื่อให้ผู้ฟังเกิดศรัทธาและเห็นดีเห็นชอบ ต่อจากนั้นนายอำเภอใช้
 ปัจจัยตามการเข้าถึงข้อมูล เมื่อทราบว่ามีหมู่บ้านใดจะทำการพัฒนาหมู่บ้าน วันใด นายอำเภอ ค.
 ก็จะออกไปร่วมให้กำลังใจราษฎร บางครั้งนายอำเภอต้องใช้ปัจจัยตามความมั่งคั่งเสียสละ

เงินส่วนนี้เพื่อช่วยสมทบซื้อหาอาหารเลี้ยงราษฎรที่มาเข้าร่วมพัฒนา บางครั้งเมื่อกำนันผู้ใหญ่
บ้านเข้ามาหา นายอำเภอ ท้องอำเภอ เพื่อปรึกษาหารืองานพัฒนา นายอำเภอ ก็จะเลี้ยงอาหารแก่
กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทำให้งานพัฒนาท้องถิ่นของอำเภอได้ผลตามที่นายอำเภอตั้งใจไว้

เรื่องที่ ๓ นายอำเภอ ค. หาเงินหาสื่ที่ว่าการอำเภอได้ โดยไม่ต้องใช้งบประมาณ
ของทางราชการ นายอำเภอ ค. ท้องการหาสื่ที่ว่าการอำเภอ เพื่อให้ว่าการอำเภอสง่า สวย
งามขึ้น แต่อำเภอได้ งบประมาณของทางราชการเพื่อการนี้ นายอำเภอ ค. ได้ใช้ปัจจัยด้านการ
เข้าถึงข้อมูลทราบว่าอำเภอ ค. ราษฎรทั่วไปมีรายได้จากการทำไร่ข้าวโพด และมีนสาปะหลัง
เมื่อถึงงานวันแรงงานครั้งใด จะมีราษฎรมาเที่ยวกันมาก ดังนั้นนายอำเภอจึงใช้ปัจจัยด้านความ
ชอบธรรมด้วยการ เชิญพ่อค้าคนสำคัญรวมทั้งสมาชิกสภาจังหวัดมาปรึกษาถึงการจ้างงานเพื่อหาเงิน
มาหาสื่ที่ว่าการอำเภอ ในการนี้นายอำเภอต้องใช้ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ และปัจจัยด้านความ
สามารถในการพูดโน้มน้าวจิตใจให้บุคคลดังกล่าวเห็นความสำคัญของการจ้างงาน จนทุกคนให้
ความร่วมมือและช่วยเหลือในการจ้างงาน มีมหรสพต่าง ๆ ในงาน รายได้จากค่าผ่านประตูและ
ค่าเช่าสถานที่ขายของหลังจากหักค่าใช้จ่ายแล้ว มีเงินเหลือประมาณ ๕๐,๐๐๐ บาท นายอำเภอ
จึงสามารถหาสื่ที่ว่าการอำเภอได้โดยใช้เงินจำนวนนี้

เรื่องที่ ๔ นายอำเภอ ค. สร้างครุฑชาติให้เกิดขึ้นในหมู่ราษฎรด้วยการจัดหน่วย
เคลื่อนที่ออกไปบริการราษฎรตามหมู่บ้านต่าง ๆ โดยใช้ปัจจัยการเข้าถึงข้อมูล ทำให้นายอำเภอ
รู้ราษฎรบ้านใดไม่มีภูมิกองการอะไรบางอย่าง แล้วจึงกำหนดจุดออกปฏิบัติงานโดยถูกต้อง เมื่อ
กำหนดจุดปฏิบัติงานแล้ว นายอำเภอ ก็ไปปัจจัยในด้านอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และปัจจัยด้าน

- ๑) สัมภาษณ์กำนันในอำเภอ ค., ๔ เมษายน ๒๕๖๑
- ๒) สัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านในอำเภอ ค., ๔ เมษายน ๒๕๖๑
- ๓) สัมภาษณ์พ่อค้าคนหนึ่งในเขตอำเภอ ค., ๔ เมษายน ๒๕๖๑
- ๔) สัมภาษณ์สมาชิกสภาจังหวัดสังกัดอำเภอคนหนึ่ง, ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๑

ความรอบรรม เริ่มประชุมหัวหน้าส่วนราชการทุกแผนกเพื่อแจ้งวัตถุประสงค์และขอความร่วมมือให้ออกไปบริการราษฎร และรวมทั้งรวมหนักกับราษฎรในหมู่บ้านดังกล่าว ในการออกไปบริการราษฎรดังกล่าว นายอำเภอ ก. ยึดหลักการที่จะไม่ไปรบกวนราษฎรในเรื่องอาหารการกิน ทางอำเภอจะจัดหาอาหารไปเอง เรื่องนายอำเภอ ก. ได้ไปวิจัยทางด้านความมั่งคั่งซื้อหาอาหารไปให้ราษฎรการควย ทำให้หัวหน้าส่วนราชการต่างช่วยกันออกเงินหาอาหาร เพราะเห็นความเสียสละของนายอำเภอ ก. จึงเกิดความดีใจในควยใหญ่ในโครงการของนายอำเภอ ก. จึงได้รับความสนับสนุนจากราชการทุกแผนกการ รวมทั้งประชาชนก็เกิดความศรัทธาในการที่นายอำเภอ จัดหน่วยเคลื่อนที่ออกไปบริการราษฎรในตำบลต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการตรวจโรค ให้การรักษาพยาบาล การจดทะเบียนทำแก้วพิมพ์แก้วพาดนะ การฉีดวัคซีนป้องกันโรคระบาดอื่น เป็นแผน

เรื่องที่ ๕ นายอำเภอสามารถขอร้องให้ชุมชนต่าง ๆ จัดสมทบเงินสงเคราะห์มารวมงานสงเคราะห์อำเภอได้อย่างมากมาย นายอำเภอ ก. เป็นนักพัฒนาและของดีอะไรที่มีอยู่ งานประเพณีรวมทั้งหาเงินมาใช้จ่ายในงานนี้ของอำเภอ นายอำเภอ ก. จึงตั้งงานสงเคราะห์ขึ้น ในการที่นายอำเภอ ได้ไปวิจัยในตำบลอำเภอน้ำทิพย์และไปวิจัยความรอบรรมเรียกกันนี้ ผู้ใหญ่บ้าน ที่เข้มแข็ง และพอคาดหมายก็อยู่ในอำเภอมาประชุม (การที่นายอำเภอรู้ว่าผู้ใหญ่นี้พอก็เพราะนายอำเภอไปวิจัยในตำบลการเขาถึงชุมชน) และขอร้องให้ช่วยจัดสมทบพร้อมควยบางสงเคราะห์มารวมในงานสงเคราะห์ของอำเภอ ในการที่ขอร้องนายอำเภอของไปวิจัยในตำบลความสามารถในการพูดนี้ แม่นาวจิกใจผู้ใดเห็นดีเห็นชอบนายอำเภอปรากฏว่าเรื่องดังกล่าวสงเคราะห์ มีชุมชนและกำลังจัดสมทบเงินสงเคราะห์มารวมมากมายแก่ที่นายอำเภอต้องการ

เรื่องที่ ๖ นายอำเภอ ก. สามารถขายไม้รสดาถการาดจำนวน ๒๐ ฅมบ ๑ ละ

๑. สัมภาษณ์ที่กษามิการอำเภอ ก., ๓ เมษายน ๒๕๑๐

๒. สัมภาษณ์ที่กษามิการอำเภอ ก., ๓ เมษายน ๒๕๑๐

๑๐๐ บาท โดยภายใน ๖ วัน ทั้ง ๆ ที่เป็นอำเภอเล็ก นายอำเภอ ก. คงใจป้ำจี้หลายอย่าง
 ้วย เพราะจะกองส่งเงินตามบัตรให้จังหวัดแล้วกำหนด นายอำเภอ ก. ใจป้ำจี้ในด้านการ
 เขาถึงขอมุด ทำให้ทราบว่าการระนำบัตรนี้ไปขายใหญ่โตบาง จำนวนก็บัตร เมื่อทราบแหล่งที่จะ
 ไปขายบัตรแล้ว นายอำเภอ ก. นำราคาหน้าของอำเภอไปยังบ้านของบุคคลดังกล่าว แล้วใจป้ำจี้
 คานอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และความชอบธรรมของรองใหญ่บุคคลดังกล่าวช่วยข้อบัตร ในการ
 ขอร้องใ้ใจป้ำจี้ตามความสามารถในการทุกโ้นแนวจิตใจ จนผู้ตั้ง เกิดความสงสัยและยินยอมข้อ
 บัตร ในเรื่องนี้ นายอำเภอ ก. ยังใจป้ำจี้ในด้านความมั่งคั่งรวยที่มีส่วนบุคคลด้วย กล่าวคือ นาย
 อำเภอเป็นคนที่สะสมเงินส่วนเกินข้อบัตร ทำให้คนอื่น ๆ เฝ้ามองใจสะสมเงินข้อบัตรตามนายอำเภอ

เรื่องที่ ๗ นายอำเภอสามารถยืมรถ เมดไคกันใหญ่มาไปทัศนศึกษาในทาง
 จังหวัดใด เนื่องจากในอำเภอ ก. มีบริษัทรถเมดอยู่แห่งหนึ่ง แม่นายอำเภอ ก. จะไม่มีอำนาจ
 หน้าที่โดยตรงที่จะให้รถให้โ้นกิจการรถเมด แม่นายอำเภอใจป้ำจี้ในด้านความชอบธรรมใน
 ฐานะที่นายอำเภอเป็นหัวหน้าของอำเภอตามกฎหมาย ประกอบกับใจป้ำจี้ในด้านความมั่งคั่งของ
 นายอำเภอ ผู้จัดการบริษัทรถเมดของเอาใจนายอำเภอ เพราะเป็นผู้รับเหมาด้วย นายอำเภอจึง
 มีอำนาจที่จะให้ใ้ใจงานรับเหมาหรือไม่ ด้วยเหตุนี้เมื่อนายอำเภอ ก. ขอร้อง ผู้จัดการจักรรถเมด
 ผู้จัดการรถเมดจึงไม่กล้าปฏิเสธ ประกอบกับนายอำเภอใจป้ำจี้ในด้านความสามารถในการ
 ทุก จึงทำให้ใ้ใจรับความสำเร็จจากที่นายอำเภอต้องการ

เรื่องที่ ๘ นายอำเภอ ก. สามารถขอรถเกรคจากหน่วยงานภายนอกมาซ่อมแซม
 ดนในเขตสุราษฎร์ธานี ในเรื่องนี้ นายอำเภอ ก. คงใจป้ำจี้ในด้านการเขาถึงขอมุด เพื่อที่จะ
 ทราบว่ากรมอำนาจสั่งใ้รถเกรคใ้ และอุปนิสัยใจคอเป็นอย่างไร มีเพื่อนสนิทที่ใ้หมาย เมื่อ
 ใ้ขอมุดเพียงพอแล้ว นายอำเภอ ก. ใจป้ำจี้ในด้านความชอบธรรมในฐานะที่เป็นผู้นำของอำเภอ

^๑ สัมภาษณ์กรมการสุราษฎร์ธานี, ๕ เมษายน ๒๕๖๑

^๒ สัมภาษณ์กำนันในอำเภอ ก., ๕ เมษายน ๒๕๖๑

ความถูกต้องเขาไปร้องขอความช่วยเหลือจากหัวหน้าหน่วยราชการนั้น ๆ โดยการแนะนำของเพื่อนสนิทของหัวหน้าหน่วยราชการนั้น ๆ ซึ่ง เมื่อก่อนที่นายอำเภอ จักดิ์ ในการที่จะให้หน่วยงานดังกล่าวให้ความช่วยเหลือ นายอำเภอ กองไส บังคับตามความมุ่งหวังด้วยการนำหัวหน้าหน่วยงานนี้ไปเลี้ยงอาหารเมื่อครั้งคราว และจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงคนขับรถรวมทั้งพิกัดน้ำมันเชื้อเพลิงมาให้ด้วย ซึ่งปรากฏว่านายอำเภอ ก. ทำได้สำเร็จ โดยสามารถขอมอบเงินได้โดยไม่ใช้งบประมาณของทางราชการ

เรื่องที่ ๕ นายอำเภอสามารถระดมเจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายมาช่วยในการปราบปรามการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า เนื่องจากอำเภอ ก. มีป่าไม่มาก ดังนั้นจึงมีการลักลอบตัดไม้เป็นประจำ นายอำเภอ ก. ไ้บังจับในคานอานาจหน้าที่สามารถช่วยและบังจับในคานความชอบธรรมเริ่มดประชุมเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งฝ่ายตำรวจ ฝ่ายป่าไม้ และฝ่ายปกครอง เพื่อร่วมกันออกไปถึงจุดตรวจและจับผู้ลักลอบขนไม้เถื่อนออกจากป่า ในการนี้นายอำเภอ กองไส บังจับในคานความมุ่งหวัง คือ ชะเง้อเงินส่วนแล้วจัดซื้ออาหารและ เครื่องดื่มสำหรับเลี้ยงคนเจ้าหน้าที่ซึ่งออกไปปฏิบัติงาน ประกอบด้วยนายอำเภอ ก. มีบังจับในคานบุคลิกภาพ จึงทำให้เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายเลื่อมใส และมาปฏิบัติงานตามที่นายอำเภอ ก. ขอร้องอย่างพร้อมเพรียง เป็นผลให้การลักลอบตัดไม้ทำลายป่าในเขตอำเภอ ก. ลดน้อยลง เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล

เรื่องที่ ๑๐ ความสามารถของนายอำเภอ ก. ในการลิดลวราชการกับส่วนกลาง การลิดลวราชการในส่วนกลางสามารถกระทำไ้รวดเร็วย่อมมีผลทำให้ราษฎรในอำเภอศรัทธาต่อนายอำเภอ เพราะนายอำเภอสามารถแก้ไขปัญหาในท้องถิ่นไ้รวดเร็ว เนื่องจากได้จับความสนับสนุนจากส่วนกลางไ้รวดเร็ว เป็นงบประมาณ หรือ เครื่องมือ เครื่องใช้ ในการปฏิบัติงาน

- ๑. สำนักงานกรมการสุราษฎร์ธานี, ๖ เมษายน ๒๕๖๑
- ๒. สำนักงานปลัดอำเภอ ก., ๘ เมษายน ๒๕๖๑
- ๓. สำนักงานป่าไม้อำเภอ ก., ๘ เมษายน ๒๕๖๑

นายอำเภอ ก. มีความสามารถในเรื่องนี้ โดยการไปปัจจัยในด้านการเข้าถึงข้อมูล ทำให้นายอำเภอ รุวรรณ เจาหน้าทิมโคมีทวีพลในเรื่องที่ไปติดต่อ เจาหน้าทิมโคมีอะไร มีนิสัยใจคอเป็นอย่างไร การที่นายอำเภอ เกษรรับราชการในส่วนกลางมาเป็นเวลาหลายปี ทำให้นายอำเภอ ก. รู้จักข้าราชการและผู้นับถือในชั้นกลางมาก จึงทำให้นายอำเภอ ก. ได้รับความสะดวกในการติดต่อขอความช่วยเหลือจากส่วนกลาง นอกจากนี้ในการไปติดต่องาน นายอำเภอ ก. ได้ไปปัจจัยในตามความชอบธรรม ทำให้คนเชื่อถือ และปัจจัยในด้านความมั่งคั่ง กล่าวคือ เมื่อถึงเวลาเที่ยง นายอำเภอ ก. จะเข้าเจาหน้าทิมโคเลี้ยงอาหาร และไปปัจจัยในตามบุคลิกภาพที่นำเงินไปสร้างความสำเร็จได้เกิดกับเจาหน้าทิมโค ทำให้งานของนายอำเภอ สำเร็จเรียบร้อยด้วยความรวดเร็ว

เท่าที่กล่าวถึงพฤติกรรมของนายอำเภอ ก. ในเรื่องข้าง ๆ มาแล้วทั้งหมด จึงอาจสรุปได้ว่า นายอำเภอ ก. ไปปัจจัยในตามความชอบธรรมเพื่อทำงานให้ได้ในสิ่งที่นายอำเภอต้องการ นอกครั้งที่สุดสำหรับปัจจัยที่นายอำเภอ ก. ไปรองลงมาคือ ปัจจัยในด้านการเข้าถึงข้อมูล ปัจจัยด้านความมั่งคั่ง ปัจจัยด้านอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ปัจจัยด้านบุคลิกภาพ ปัจจัยด้านความสามารถในการพูด ส่วนปัจจัยที่นายอำเภอ ก. ไปน้อยครั้งที่สุดคือ ปัจจัยในตามสถานภาพทางสังคม

อำเภอ ง.

ข้อมูลของอำเภอ

อำเภอ ง. มีพื้นที่ ๕๗๕.๖ ตารางกิโลเมตร มีประชากร ๔๔,๔๑๖ คน เป็นชาย ๒๒,๑๕๔ คน หญิง ๒๒,๒๖๒ คน แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๔ ตำบล ๔๖ หมู่บ้าน

สำหรับหน่วยการปกครองท้องถิ่น มีฐานะศึกษา ๑ แห่ง

ภูมิหลังของนายอำเภอ ง.

นายอำเภอ ง. มีคนหนุ่ม อายุ ๓๒ ปี สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี และปริญญาโท ทางการปกครองที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแห่งหนึ่ง นายอำเภอ ง. เคยรับราชการในกรมการปกครอง มากกว่าในสวนภูมิภาค โดยดัดแปลงงานราชการเขียนหนังสือและบทความทางวิชาการ อำเภอ ง. เป็นอำเภอแรกที่นายอำเภอ ง. ไปอยู่หลังจากสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนนายอำเภอมาแล้ว นายอำเภอ ง. มีภรรยาแล้ว แต่ยังไม่มีการหย่าร้างของนายอำเภอ ง. เป็นอาจารย์อยู่ที่วิทยาลัยครูในจังหวัด ซึ่งอยู่ห่างจากอำเภอ ง. ๓๐ กิโลเมตร ดังนั้นนายอำเภอ ง. จึงแยกกันอยู่กับภรรยา ทำให้นายอำเภอ ง. ไร้อาชีพและเงินในงานของอำเภออย่างมาก นายอำเภอ ง. ไม่ได้เกิดที่อำเภอ ง. เป็นอำเภอที่อยู่ในเขต แพะควมของ ผกค. นายอำเภอ ง. มีความสามารถในงานปราบปราม ผกค. จนได้รับหนังสือชมเชยจากฝ่ายทหาร

ต่อไปนี้ ผู้เขียนจะได้อธิบายถึงพฤติกรรมของนายอำเภอ ง. เป็นเรื่อง ๆ ไป ซึ่งหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกเรื่องที่ใช้ในการศึกษามีลักษณะเช่นเดียวกับเรื่องของอำเภออื่น ๆ ดังกล่าวมาแล้ว

เรื่องที่ ๑ นายอำเภอหาเงินมาใช้จ่ายในงานส่วนรวมโดยการจัดขบวนหารายได้ นายอำเภอ ง. ไร้อาชีพในด้านการเขาถึงชุมชน ทำให้ทราบวารสารในอำเภอ ง. และอำเภอใกล้เคียงระดมความช่วยเหลือ นายอำเภอ ง. จึงไร้อาชีพในด้านการหาเงินที่ตามกฎหมายและความรอบธรรม ขอความร่วมมือจากพ่อค้า กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาจังหวัด ให้ช่วยสร้างสนามมวย

^๑ กรมการปกครอง, บันทึกนักปกครองประจำปี ๒๕๑๑ (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สวนทองถิ่น, ๒๕๑๐)

^๒ ประกาศของมีฐานะการกองทัพอากาศ ๒ ส่วนหน้า และกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในเขต ๒ วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๑๐ เรื่องรวมระเบียบปฏิบัติในการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์

ของอำเภอ แลวงนายอำเภอที่ไปปัจจัยในคานความมั่งคั่ง ลงทุนออกเงินกำไรจ่ายส่วนกลับไปสรรหาที่มวยในอำเภอ ก. และมีขมวจากอำเภอใกล้เคียง วิชาวยถึงกบใหม่คูนววยมากขึ้น เพราะราษฎรซึ่งชอบมววยอยู่แถวก็อยากจะคววานักมววยของคนที่กับนักมววยทางถิ่นใดหรือไม่ เมื่อคนมาคูนววยมาก ทำให้เก็บเงินกาตุไค้มาก นายอำเภอจึงไค้เงินไปปรับปรุงอำเภอโดยไมคองใจงบประมาณของแผ่นดิน นอกจากนั้นนายอำเภอยังจัดคูนววยเป็นประจำ เดือนละครั้งเพื่อหาเงินมาพัฒนาอำเภอ บางครั้งมีผู้มาขอเช่าสนามมววย นายอำเภอก็อนุญาตให้เช่า เพราะทำให้อำเภอมีรายไค้เพิ่มขึ้น

เรื่องที่ ๒ นายอำเภอ ง. สามารถควบคุมการอยู่เวรยามของไทยบ้านอาสาป้องกันตนเอง (ทสป.) ไค้ เนื่องจากอำเภอ ง. อยู่ในเขต แพชกซิมของ. ผกค. จึงมีการจัดตั้งไทยบ้านอาสาป้องกันตนเองขึ้น เพื่อป้องกันหมู่บ้าน โดยนายอำเภอไค้เลือกราษฎรที่มีความประพฤติดี เฉลียวฉลาดในแควะหมู่บ้าน แลวอบรมให้รู้จักการเฝ้าระวังป้องกันหมู่บ้าน อาวุธของทสป. ไค้รับความสนับสนุนจากจังหวัดและฝ่ายทหาร หน้าที่ที่ ทสป. ปฏิบัติเป็นประจำก็คือการอยู่เวรยามป้องกันหมู่บ้าน โดยทั่วไป ทสป. ไมคอบเครงครัดในการอยู่เวรยามมากนัก เพราะไม่มีใครไปกวคั้น ประกอบกับ ทสป. ไมไค้รับสวัสดิการหรือความช่วยเหลือจากทางราชการ จึงทำให้พวกนี้มิชวญไมคอบคิ นายอำเภอ ง. ไปปัจจัยในคานการเขาถึงขอมุด ทำให้ทราบถึงสาเหตุต่างๆ ที่ ทสป. ไมคั้งใจอยู่เวรยาม แลวงนายอำเภอ ง. ไปปัจจัยในคานอำนาจหน้าที่สามัญหมายและปัจจัยคานความชอบบรรณออกเขียนเขียนแรวจสอบการอยู่เวรยามของ ทสป. ทุกถิ่น บางครั้งก็ไปเขียนและคุยกับ ทสป. ในหมู่บ้านอยู่จนคึก โดยไมคองงคิ้ว ผกค. เมื่อพบ ทสป. คนใดไม่มีเสื้อผ้าใส่ นายอำเภอ ง. ก็จ้ะมอบเสื้อผ้าเก่า ๆ ซึ่งนายอำเภอหน้าคิดรดไปควยให้แก่ ทสป. บางครั้งนายอำเภอก็ขอผดไมไปฝาก ทสป. ที่กำลังอยู่เวรยามในเวลากลางคืน การที่นายอำเภอ ง.

สัมภาษณ์หัวหน้าเหล่าพลก่าในเทศบาลอำเภอ ง., ๑๖ มกราคม ๒๕๒๑
 สัมภาษณ์กรรมการสุขาภิบาล, ๑๖ มกราคม ๒๕๒๑

ไซโปงจียในทานความมั่งคั่งเท่านั้น ทำให้ ทสป.ไม่กล้าขาดเวรยาม และกระทำในถ้วนนายอำเภอ
ยิ่งขึ้น

เรื่องที่ ๓ นายอำเภอ ง. ศึกษารื้อราษฎรทุกหมู่บ้านทำป้ายก่อนรับทางเขาหมู่บ้านได้
สำเร็จ โดยนายอำเภอ ง. ไซโปงจียตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และความชอบธรรม เรียก
ประชุม กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน หัวหน้ากลุ่มต่าง ๆ เช่น กลุ่มสระ กลุ่มตูกเสื่อชาวบ้าน
กลุ่มสระอำเภอสาร์กษาคินแดน แลวนายอำเภอขอรองให้ทุกกลุ่มทุกหมู่บ้านช่วยกันทำป้ายก่อนรับ ป้าย
คำขวัญ ในหมู่บ้าน และในเขตสุขาภิบาล ในการขอรองนายอำเภอไซโปงจียในทานความมั่งคั่ง
สมัยสมบูรณ์ กล่าวคือ นายอำเภอสละเงินส่วนตัวจำนวนหนึ่งได้แก่หมู่บ้านที่ทางไกลอำเภอที่สุด เพื่อ
สมทบเป็นค่าใช้จ่ายในการทำป้าย การที่นายอำเภอสละเงินส่วนตัว ทำให้กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และ
กลุ่มต่าง ๆ นิยมในถ้วนนายอำเภอมาก และต่างช่วยในการจัดทำป้ายในหมู่บ้านของตน จนสำเร็จ
เรียบร้อยทุกหมู่บ้าน อย่างไรก็ตาม ไซโปงจียในทานความสามารถในการพูดโน้มน้าวใจคนของ
นายอำเภอก็มีส่วนทำให้ความประสงค์ของนายอำเภอบรรลุผลไม่เอย

เรื่องที่ ๔ นายอำเภอ ง. ศึกษารื้อราษฎรปลูกผักทำสวนครัวได้สำเร็จ นายอำเภอ
ไซโปงจียในทานอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และไซโปงจียในทานความชอบธรรมศึกษารื้อราษฎรโดยนาย
อำเภอศึกษารื้อราษฎรไปปลูกผักของ โดยทำเป็นแปลงสาธิตในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง เพื่อเป็นแก้ว
อย่างแก่ราษฎรในการเลือกหมู่บ้าน นายอำเภอ ง. ไซโปงจียในทานการเข้าถึงข้อมูล โดยเลือก
หมู่บ้านที่เป็นทางผ่าน เป็นศูนย์กลางของหมู่บ้านต่าง ๆ เพื่อให้ราษฎรหลาย ๆ หมู่บ้านมองเห็น

- ๑ สัมภาษณ์หัวหน้า ทสป. ในอำเภอ ง., ๑๒ มกราคม ๒๕๒๑
- ๒ สัมภาษณ์กำนันในอำเภอ ง., ๑๒ มกราคม ๒๕๒๑
- ๓ สัมภาษณ์ประธาน ส.อ.ร.ค. อำเภอ ง., ๑๒ มกราคม ๒๕๒๑
- ๔ สัมภาษณ์กำนันอำเภอ ง., ๑๒ มกราคม ๒๕๒๑
- ๕ สัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านอำเภอ ง., ๑๒ มกราคม ๒๕๒๑
- ๖ สัมภาษณ์สมาชิกสภาจังหวัดจังหวัดอ่างทอง ๑., ๑๒ มกราคม ๒๕๒๑

การปลูกผักสวนครัวของนายอำเภอ และข้าราชการจะได้นำไปทำสาม ในการนี้นายอำเภอ
กองโรงเรียนในตำบลความมั่งคั่งโดยส่งเงินไปงบแล้วในการลงทุนปลูกผักทอง เป็นเงินในน้อย เมื่อ
ราษฎรมองเห็นความสำเร็จจากการปลูกผักทองของนายอำเภอ ก็พากันปลูกสาม จึงเป็นผลให้
ราษฎรหลายหมู่บ้านไม่หองซื้อผักและบางครั้งสามารถส่งไปขายที่ตลาดในตัวอำเภอได้

เรื่องที่ ๕ นายอำเภอ ง. สามารถหาเสาไฟฟ้าเสาหมูบ้านทุกหมู่บ้านในเขตอำเภอ
ง. โดยการไปขังขังในตำบลอำเภอความหมาย และขังขังในตำบลความรอบธรรม ขอให้
กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ไปจัดหาเสาไฟฟ้าร่วมกับราษฎรโดยการขอใ้ราษฎร ๓ คน ช่วยหาเสาไฟฟ้า
มาให้ ๑ คน ระหว่างจัดหาเสาไฟฟ้า นายอำเภอ ง. ก็ไปเยี่ยมเยียนและตรวจสอบผลงานอยู่
เสมอ บางครั้งนายอำเภอ ง. กองโรงเรียนในตำบลความมั่งคั่งด้วยการจัดหาสุราอาหารไปฝาก
เพื่อเป็นกำลังใจแก่ราษฎรบางหมู่บ้าน นอกจากนายอำเภอ ง. ยังไปขังขังในตำบลความสามรถ
ในการปลูก พยายามปลูกผักทองในราษฎรเห็นประโยชน์ของไฟฟ้าและได้ความร่วมมือ เป็นผลให้
นายอำเภอ ง. ได้เสาไฟฟ้าทุกหมู่บ้านตามจำนวนที่กองการโดยไม่ของโรงเรียนประมาณสองแสนต้น

เรื่องที่ ๖ นายอำเภอ ง. สามารถใช้สารวัตรใหญ่โตเต็มที่ โดยไปขังขังที่สถาน
ภาพทางสังคม เนื่องจากสารวัตรใหญ่เคยเป็นลูกศิษย์ของนายอำเภอ เมื่อครั้งสารวัตรใหญ่เรียน
อยู่โรงเรียนนายร้อยตำรวจ ในขณะนี้นายอำเภอ ง. ทำงานอยู่ที่กองวิชาการ ได้รับมอบหมาย
จากกรมการปกครองให้ไปสอนวิชากฎหมายเบื้องต้น และรัฐธรรมนุญที่โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

- ๑ สัมภาษณ์ผู้ใหญ่บ้านอำเภอ ง., ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑
- ๑ สัมภาษณ์กำนันอำเภอ ง., ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑
- ๒ สัมภาษณ์สมาชิกสภาจังหวัดจังหวัดอำเภอ ง., ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑
- ๑ สัมภาษณ์กำนันอำเภอ ง., ๑๖ มกราคม ๒๕๖๑

๑ นายอำเภอ ง. เคยได้รับโล่รางวัลรองชนะเลิศวิชาการปลูกผักสวนครัวของ
ของโรงเรียนอำเภอ

ตั้งนั้นนายอำเภอ ง. จึงใช้สารวัตรใหญ่ ใ้ทั้งในเรื่องราชการและเรื่องส่วนตัว ก็จะเห็นได้จากสารวัตรใหญ่ ใ้ส่งตำรวจมือคี่มาเป็นคนขับรถและอารักขานายอำเภอ นอกจากนี้การที่สารวัตรใหญ่ เชื่อฟังนายอำเภอก็เนื่องมาจากนายอำเภอ ง. ใช้ปัจจัยในค่านอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและปัจจัยค่านความชอบธรรม กล่าวคือ นายอำเภอได้รับการยอมรับจากประชาชนทั่วไปว่าเป็นผู้นำของพวกเขา รวมทั้งกฎหมายก็ยอมรับว่านายอำเภอเป็นผู้นำของอำเภอด้วย นอกจากนี้การใช้ปัจจัยในค่านความสามารถในการเข้าถึงประชาชนก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้สารวัตรใหญ่ เกรงนายอำเภอใ้

เรื่องที่ ๗ ฝ่ายทหารยอมรับความสามารถของนายอำเภอ ง. ในการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ นายอำเภอ ง. ใช้ปัจจัยในค่านอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย และปัจจัยค่านความชอบธรรมเข้าไปคลุกคลีช่วยเหลือประชาชนในค่านต่าง ๆ คุ้มครองประชาชนให้พ้นจากการก่อกวนของผู้นอกการรายคอมมิวนิสต์ในค่านการชวานายอำเภอ ง. ได้ใช้ปัจจัยค่านการเข้าถึงข้อมูล จัดกำลังไปคุมโจมตีกการขนย้ายเสบียงอาหารของผู้นอกการรายคอมมิวนิสต์จนผู้นอกการรายคอมมิวนิสต์อ่อนกำลังลงไปมากเนื่องจากขาดเสบียงอาหาร นายอำเภอ ง. จัดระบบชาวอย่างรักภุม ทำให้รู้ความเคลื่อนไหวของผู้นอกการราย และปฏิบัติการในเชิงรุกมากขึ้น นอกจากนี้นายอำเภอ ง. ได้ใช้ปัจจัยในค่านความมั่งคั่งชวยงานสังคมของราษฎรทุกอย่างถ้าเป็นงานศพ แม้จะไม่เชิญนายอำเภอนายอำเภอ ก็จักซื้อพวงหรีดและนำเงินไปชวยเจ้าภาพเวลานายอำเภอ ง. ไปเยี่ยมเยียนราษฎรตามหมู่บ้าน นายอำเภอจะนำเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มซึ่งนายอำเภอจักหามาไปแจกจ่ายแก่ราษฎรที่ยากจน นอกจากนี้ นายอำเภอ ง. ได้ใช้ปัจจัยค่านความสามารถในการพูดทำให้ราษฎรเกิดความเลื่อมใสรัฐบาลและไม่หลงเชื่อฝ่ายคอมมิวนิสต์การพูดของนายอำเภอ ง. สร้างความประทับใจแก่ผู้ฟังมาก ด้วยเหตุนี้กองบัญชาการกองทัพภาคที่ ๒ ส่วนหน้า จึงชมเชยผลการปฏิบัติงานที่เด่นของ

สัมภาษณ์นายอำเภอ ง. ๑๑ มกราคม ๒๕๒๑

๒ สัมภาษณ์ประมึานรูนุกเสื่อชวานายอำเภอ ง. ๑๒ มกราคม ๒๕๒๑

นายอำเภอ ง. ในด้านการป้องกันและปราบปรามคอมมิวนิสต์ดังกล่าวมาแล้ว

เรื่องที่ ๕ นายอำเภอ ง. สร้างอิทธิพลให้คนในอำเภอเลื่อมใสศรัทธาเกือบทั้งอำเภอ กล่าวคือ นายอำเภอ ง. ได้ปฏิบัติงานในด้านการศึกษาถึงขอบเขต ทำให้นายอำเภอรู้อาเภอว่ามีปัญหาอะไรที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการหรือราษฎร จะทำอะไรก่อนหรือหลัง เมื่อทราบขอบเขตแล้ว นายอำเภอ ง. ก็ได้ปฏิบัติงานในด้านอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและปฏิบัติงานตามอุดมการณ์ เขาไปคลุกคลีกับประชาชนช่วยเหลือสงเคราะห์ราษฎร สร้างผลงานให้ตรงกับความต้องการของราษฎร ให้ความคุ้มครองแก่ราษฎรอย่างเต็มที่ สร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นในหมู่ราษฎร ทำให้ราษฎรส่วนใหญ่ยังคงเชื่อถือและศรัทธารัฐบาล ทั้ง ๆ ที่อำเภอ ง. ถูกคุกคามบ่อนทำลายจาก ผกค. อย่างหนัก นอกจากนายอำเภอ ยังได้ปฏิบัติงานความมั่นคง นำเสื่อมาเกรงนุงหมไปแจกราษฎรที่ยากจนอยู่เสมอ นอกจากนายอำเภอ ง. ยังมีโครงการ "เยี่ยมญาติวันหยุด" ด้วยการออกไปเยี่ยมเยียนราษฎรในวันหยุดราชการ และช่วยเหลือราษฎรในทางต่าง ๆ ส่วนการปฏิบัติงานในตำแหน่งลูกเสือ นายอำเภอพยายามรักษารูปรางตลอดจนรักษาทางให้เป็นที่ยอมรับของราษฎรส่วนใหญ่อยู่ตลอดเวลา

เรื่องที่ ๕ นายอำเภอสามารถชักนำราษฎรให้สร้างศาลเจ้าปู่ไว้เป็นที่เคารพสักการะได้ เนื่องจากนายอำเภอ ง. เห็นว่าราษฎรทั่วไปในอำเภอ ง. ทางเคารพสักการะเจ้าปู่..... แต่ศาลเจ้าปู่เดิมคับแคบไม่เป็นสง่า และอยู่ในตลาด นายอำเภอต้องการจะสร้างศาลเจ้าปู่ใหม่เพื่อให้อาหารและเป็นสง่า นายอำเภอ ง. จึงได้ปฏิบัติงานการศึกษาถึงขอบเขตเพื่อที่จะทราบว่าพocaสำคัญ ๆ ในตลาดมีใครบ้าง ผู้มีอิทธิพลต่อราษฎรมีใครบ้าง แล้วนายอำเภอ ก็ได้ปฏิบัติงานในด้านอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายและปฏิบัติงานตามอุดมการณ์สำคัญดังกล่าวมาพบเพื่อปรึกษาหารือ และขอความร่วมมือ ในการให้นายอำเภอได้ปฏิบัติงานความสามารถในการพูด สามารถพูดใหญ่ เขาประชุมเห็นชอบในการที่จะสร้างศาลเจ้าปู่ใหม่

และวางแผนทางหาเงินค่าใช้จ่าย โดยจะร่วมกันจัดงานหาเงินรายได้มาสร้างศาลเจ้าปู่ในนาม
ของข้าราชการ ทศกา ประชาชน

เรื่องที่ ๑๐ นายอำเภอ ง. มีความสามารถในการคิดทอราชการและขอความสนับสนุน
จากผู้ปกครองจังหวัดมากกว่าผู้อื่น เนื่องจากนายอำเภอ ง. ใ้ปัจจัยด้านสถานภาพทางสังคมกว่า
คือนายอำเภอ ง. เป็นเพื่อนกับเจ้าจังหวัด ส่วนผู้ตรวจการส่วนท้องถิ่นก็เป็นนักเรียนรุ่นพี่สถานัน
เดียวกันกับนายอำเภอ จึงทำให้การคิดทองานของอำเภอ ง. ที่จังหวัดได้รับความสะดวกรวด
เร็วกว่าอำเภออื่น ๆ นอกจากนั้นนายอำเภอได้ใ้ปัจจัยด้านความมั่งคั่งด้วยการรวมเจ้าหน้าที่
ผู้ปฏิบัติงานที่จังหวัดไปเลี้ยงอาหารอยู่เสมอ ในค่านมฤติภาพนายอำเภอ ง. ก็สามารถใ้
ปัจจัยความมั่งคั่งให้ผู้พบเห็น เกิดความเลื่อมใสศรัทธาและใ้ความร่วมมือช่วยเหลือตามที่นายอำเภอ
ร้องขอ

เรื่องที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด อาจสรุปใ้ความนายอำเภอ ง. ใ้ปัจจัยในค่านอำนาจ
หน้าที่ตามกฎหมาย และใ้ปัจจัยด้านความชอบธรรมบ่อยครั้งที่สุด ปัจจัยที่นายอำเภอ ง. ใ้รองลง
มากคือ ปัจจัยด้านความมั่งคั่งและปัจจัยด้านการเข้าถึงข้อมูล สำหรับปัจจัยที่นายอำเภอ ง. ใ้
อยู่ไม่บ่อยก็คือปัจจัยด้านความสามารถในการพูดทอหน้าคนหมู่มาก ส่วนปัจจัยที่นายอำเภอ ง. ใ้
น้อยที่สุดคือปัจจัยด้านมฤติภาพและปัจจัยด้านสถานภาพทางสังคม

สัมภาษณ์สมาชิกสภาจังหวัดสิงห์บุรีอำเภอ ง., ๑๒ มกราคม ๒๕๒๑

สัมภาษณ์นายอำเภอ ง., ๑๑ มกราคม ๒๕๒๑